

ANADOLU İMAM HATİP LİSELERİ MESLEK DERSLERİ KAZANIM DEĞERLENDİRME SINAVI

12. SINIF DERSLER	SORU SAYISI
Mesleki Arapça	20
Kelam	20
Dinler Tarihi	20
İslam Kültür ve Medeniyeti	20
Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi	20
TOPLAM	100

ADI SOYADI :

SINIFI :

SINAV KURALLARI

1. Bu kitapçık çoktan seçmeli 100 sorudan oluşmaktadır.
2. Sınav süresi 100 dakikadır.
3. Soru kitapçığının sayfalarının eksik olup olmadığını kontrol ediniz.
4. Lütfen cevaplarınızı optik forma işaretleyiniz.
5. Değerlendirmede yanlış cevaplarınız, doğru cevaplarınızı etkilemeyecektir.
6. Soru kitapçığında ve optik formdaki ilgili alanları doldurmayı unutmayınız.

21 Mart 2022

ŞEHİT BEKİR ÖZDEMİR ANADOLU İMAM HATİP LİSESİ
İHL Meslek Dersleri Zümresi

Bu kitapçık çoktan seçmeli 100 sorudan oluşmaktadır. Sınav süresi 100 dakikadır.

C
KİTAPÇIĞI

Mesleki Arapça

1. İlet harfleri aşağıdakilerden hangisinde birlikte verilmiştir?

- A) أ - ب - ج
B) ا - و - ي
C) ه - ء - ة
D) ن - م - ر
E) خ - ث - ظ

2. إذا كان الحَرْفُ الأوَّلُ في الفعلِ الأصليِّ مِنْ حُرُوفِ العِلَّةِ.
Bu cümlede tanımlanan fiil türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) النَّاقِصُ
B) السَّالِمُ
C) الصَّحِيحُ
D) المَهْمُوزُ
E) المِثَالُ

3. "الْحَرَامُ مَا يُذَمُّ فَاعِلُهُ."
cümlesinde altı çizili ifadenin anlamı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Terkedilmiş
B) Kınanmış
C) Bırakılmış
D) Övülmüş
E) Süslenmiş

4. لَقَدْ ---- المُسْلِمُونَ فِي غَزْوَةِ بَدْرٍ انْتِصَارًا كَامِلًا.
Bu cümlede verilen boşluğa aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) اِعْتَرَضَ
B) اجْتَنَبَ
C) قَتَلَ
D) انْتَصَرَ
E) قَاتَلُوا

5. مِنَ الْمَلَائِكَةِ مِيكَائِيلُ مَسْئُولٌ عَنْ أَنْزَالِ الْمَطَرِ
وَأَنْبَاتِ النَّبَاتِ وَجِبْرِيلُ يَكْتُبُ أَعْمَالَ الْإِنْسَانِ،
وَإِسْرَافِيلُ يَنْفُخُ فِي الصُّورِ، وَقَدْ وَرَدَ خَبَرُهُمْ فِي
الْقُرْآنِ الْكَرِيمِ، وَمَلَكُ الْمَوْتِ يَقْبِضُ الْأَرْوَاحَ،
وَمُنْكَرٌ وَنَكِيرٌ يَأْتِيَانِ الْعِبَادَ فِي الْقَبْرِ.

Yukarıdaki parçada hangi meleğin görevi yanlış verilmiştir?

- A) مُنْكَرٌ وَنَكِيرٌ
B) إِسْرَافِيلُ
C) مِيكَائِيلُ
D) جِبْرِيلُ
E) مَلَكُ الْمَوْتِ

6. "يُقَالُ لِلْحَرَامِ :....."
cümlesinde boşluğa aşağıdakilerden hangisi getirilemez?

- A) مَعْصِيَةٌ
B) ذَنْبٌ
C) مَخْظُورٌ
D) نَحْرٌ
E) نَهْيٌ

7. "إِنَّ اللَّهَ كَرِهَ لَكُمْ قِيلَ وَقَالَ وَكَثْرَةَ السُّؤَالِ".
hadis-i şerifin Türkçe anlamı aşağıdakilerden
hangisidir?

- A) Çok soru sormak ve dedikodu, Allah'ın hoşlanmadığı şeylerdendir.
- B) Sizden birinizin bilgiye dayanmadan, Allah şöyle dedi demesi mekruhtur.
- C) Allah, sizin için dedi koduyu ve çok soru sormayı hoş görmemiştir.
- D) Muhakkak ki Allah, çok soru sormayı yasaklamıştır.
- E) Allah size açıklamadığı konularda soru sormanızı mekruh kılmıştır.

8. ---- اخْتِيارُ الله عَبْدًا مِنْ عِبَادِهِ، بِإِنزَالِ الْوَحْيِ عَلَيْهِ.
Bu cümlede boş bırakılan yere aşağıdakilerden
hangisi getirilmelidir?

- A) الْقُرْآن
- B) الشَّرِيعَة
- C) التَّبْلِغ
- D) الْوَحْي
- E) التُّبُوَة

9. هذا الْمَسْجِدُ كَانَ أَوَّلَ أَعْمَالِ الرَّسُولِ عِنْدَمَا وَصَلَ
إِلَى مَرْكَزِ الْمَدِينَةِ فِي الْهَجْرَةِ وَأَصْبَحَ مَرْكَزَ الْإِدَارَةِ
فِي الْإِسْلَامِ.

Bu cümlede aşağıdakilerin hangisinden
bahsedilmektedir?

- A) قَرَارِ الْغُرُوة
- B) بِنَاءِ الْمَسْجِدِ
- C) فَتْحِ مَكَّة
- D) مُحَاصَرَةِ خَيْبَر
- E) صُلْحِ حُدَيْبِيَّة

10. ما هي ----؟
الإيمانُ الثَّابِتُ فِي الْقَلْبِ.

Verilen soru cümlesindeki boşluğa hangi kelime
getirilmelidir?

- A) الْعَقِيدَة
- B) التَّوْحِيد
- C) السُّنَّة
- D) الْأَدِلَّة
- E) الشَّرْكَ

11. تُؤَفِّي رَسُولُنَا صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فِي هَذَا الْبَلَدِ.
Bu cümlede aşağıdaki şehirlerin hangisinden
bahsedilmektedir?

- A) مَكَّة الْمُكَرَّمَة
- B) الْمَدِينَة الْمُنَوَّرَة
- C) تَبُوك
- D) طَائِف
- E) خَيْبَر

12. الْفِعْلُ إِذَا كَانَ مَعَ حُرُوفِهِ الْأَصْلِيَّةِ حَرْفٌ أَوْ حَرْفَانِ
أَوْ حُرُوفٌ زَائِدَةٌ هُوَ الْفِعْلُ الْمَزِيدُ.

Aşağıdakilerden hangisi bu cümlede tanımlanan fiil
türüne örnek değildir?

- A) اِكْتَسَبَ
- B) دَخَرَ
- C) كَاتَبَ
- D) اسْتَغْفَرَ
- E) كَسَرَ

13. بَعْدَ صَلَاحِ خُدَيْيَّةَ بَدَأَ الْيَهُودُ فِي خَيْبَرٍ يَـ____،
وَحَاصِرَ الْمُسْلِمُونَ خَيْبَرَ وَفَتَحُوهَا.

Verilen cümledeki boşluğa aşağıdakilerden hangisi
getirilmelidir?

- A) مُحَاصِرَةٌ
- B) الْمُحَافَظَةُ
- C) انْتِصَارٌ
- D) مُعَامَلَةٌ
- E) الْخِيَانَةُ

14. ﴿تِلْكَ الرُّسُلُ فَضَّلْنَا بَعْضَهُمْ عَلَى بَعْضٍ...﴾
(سورة البقرة، ٢٥٣)

Ayetteki fiilin türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) ثَلَاثِي مُجَرَّدٌ
- B) رُبَاعِي مُجَرَّدٌ
- C) خُمَاسِي مُجَرَّدٌ
- D) ثَلَاثِي مَزِيدٌ بِحَرْفٍ
- E) ثَلَاثِي مَزِيدٌ بِحَرْفَيْنِ

15. كَانَ قَوْمُ إِبْرَاهِيمَ يَعْبُدُونَ الْأَصْنَامَ. فَدَعَاهُمْ إِلَى
التَّوْحِيدِ. لَكِنَّ قَوْمَهُ أَصْرُوا عَلَى الشِّرْكِ. فَأَقْسَمَ أَنْ
يَهْدِمَ أَصْنَامَهُمْ.

Bu parçaya göre Hz. İbrahim aşağıdaki
davranışların hangisini yapmıştır?

- A) رَتَّبَ الْأَصْنَامَ مِنَ الصَّغِيرِ إِلَى الْكَبِيرِ.
- B) رَمَى الْأَصْنَامَ مِنَ النَّافِذَةِ.
- C) كَسَّرَ كُلَّ الْأَصْنَامِ إِلَّا أَكْبَرَهَا.
- D) ذَهَبَ مَعَ النَّاسِ إِلَى الْعِيدِ.
- E) صَنَعَ صَنْمًا جَدِيدًا.

16. الْإِنْسَانُ الَّذِي يَتَصَرَّفُ كَأَنَّهُ مُؤْمِنٌ، وَلَكِنَّهُ فِي الْحَقِيقَةِ
لَيْسَ مُؤْمِنًا.

Bu cümlede aşağıdakilerden hangisi tanımlanmaktadır?

- A) الْمُجَاهِدُ
- B) الْمُنَافِقُ
- C) الْمُؤْمِنُ
- D) الْمُشْرِكُ
- E) الْكَافِرُ

17. يَدُلُّ عَلَى مَنْ قَامَ بِالْفِعْلِ، وَلَوْ كَانَ غَيْرَ عَاقِلٍ.
Bu cümlede tanımlanan ifade aşağıdakilerden hangisidir?

- A) اسْمُ الْمَفْعُولِ
- B) الْفِعْلُ الْمَزِيدُ
- C) الْفِعْلُ الْمُجَرَّدُ
- D) اسْمُ الْفَاعِلِ
- E) مُبْتَدَأٌ

18. ﴿وَاصْنَعِ الْفُلْكَ بِأَعْيُنِنَا وَوَحِّينَا وَلَا تَخَاطِبْنِي فِي
الَّذِينَ ظَلَمُوا إِنَّهُمْ مُعْرِقُونَ﴾ (سورة هود، ٣٧)

Bu ayetteki altı çizili kelimenin eş anlamlısı
aşağıdakilerden hangisidir?

- A) سَفِينَةٌ
- B) قِطَارٌ
- C) سَيَّارَةٌ
- D) طَائِرَةٌ
- E) دَرَاجَةٌ

19. "الأحكام التَّكْلِيفِيَّةُ يَجِبُ عَلَى الْمُسْلِمِ الْمُسْتَجِيبُ
لَأَمْرِ اللَّهِ أَنْ يَتَعَلَّمَهَا؛ لِيَقِفَ عِنْدَ حُدُودِ اللَّهِ."
cümlesinde altı çizili ifadenin anlamı
aşağıdakilerden hangisidir?

A) Tövbe eden   B) Cevap veren
C) Sınırı aşan   D) Günah işleyen
E) Sevap işleyen

20. "الْقِطَّةُ ..... تَحْتَ الطَّائِلَةِ."
cümlesinde boşluğa gelmesi gereken kelime
aşağıdakilerden hangisidir?

A) مُغْلَقَةٌ   B) مَوْقُوفَةٌ
C) مَفْتُوحَةٌ   D) مَوْجُودَةٌ
E) مَمْلُوءَةٌ

Kelam

1. Kelam ilminin ana konularından birisi varlık meselesidir. Bu mesele esasen bir inanç problemi değildir. Ancak kelamın İslam inanç esaslarını açıklamanın yanında bu esaslara yönelik her türlü tehdidi gidermek gibi bir görevi daha vardır.

Buna göre, kelam ilminin varlık meselesini ele almasının sebebi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Varlığın tanımı konusunda oluşan farklı anlayışları belirlemek
B) Varlığın, var olmadığı şeklindeki felsefi yaklaşımlara cevap vermek
C) Kur'an-ı Kerim'deki varlıkla ilgili ayetlerin açıklamasını yapmak
D) Peygamberimizin (s.a.v.) varlıkla ilgili hadislerinden sahih olanları belirlemek
E) Varlık ve mevcut kavramları arasındaki ilişkiyi tespit etmek

2. Din ve dinî yorum konusunu işleyen Feramuz Hoca dersin sonunda bir tablo oluşturarak dersi kalıcı hale getirmek ister. Din ve dinî yorum kavramları arasındaki farkları öğrencilerden de aldığı cevaplar ile şekillendirir. Feramuz Hoca'nın öğrencilerden aldığı cevaplar ile oluşan tablo şu şekildedir:

I	Din tektir.	Dinî yorumlar birden fazla olabilir.
II	Din evrensel- dir.	Dinî yorumlar bölgeseldir.
III	Din vahye dayanır.	Dinî yorumlar kişilerin görüşle- rine dayanır.
IV	Dinin hüküm- leri değişir.	Dinî yorumlar değişmez.
V	Din bağlayıcıdır.	Dinî yorumun herkese yönelik bir bağlayıcılığı yoktur.

Oluşturulan tabloda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) I
B) II
C) III
D) IV
E) V

3. İslam düşünce sisteminin en önemli disiplinlerinden birisi olan kelam ilminin farklı açılardan tanımları yapılmıştır. Bu tanımlardan birisi şöyledir: "Kesin deliller kullanarak ve karşıt görüşlü kişi ve grupların ortaya attığı şüphe ve itirazları gidererek İslam inanç esaslarını ispata güç yetiren bir ilimdir."

Yukarıda verilen tanım, kelam ilmini hangi açıdan açıklamaktadır?

- A) Amacı açısından
B) Konusu açısından
C) Yöntemi açısından
D) Tarihi süreç açısından
E) Diğer ilimlerle karşılaştırılması açısından

4. İslam dini üç ana temel üzere kuruludur. Bunlar inanç, ibadet ve ahlak kurallarıdır.

Kelam ilminde inanç konuları hangi isimle yer alır?

- A) Fıkhi meseleler
B) Muamelat konuları
C) İtikadi meseleler
D) Ukubât konuları
E) Etik hususlar

5. Temel amacı insanların dünya ve ahiret mutluluğunu sağlamak olan kelam ilmi, bunun için birtakım görevler üstlenmiştir. Bunlardan bir kısmı şunlardır:

- I. Kişinin imanını taklidî imandan tahkikî imana ulaştırmak.
II. Sapkın düşünce sahiplerine karşı, inanç esaslarını akli ve naklî delillerle savunmak.
III. İslam'a yönelik itirazları akli ve naklî delillerle çürütmek.
IV. Hurafe ve bâtıl inançlar konusunda Müslümanları bilinçlendirmek.

Kelam ilminin amacına yönelik olarak yukarıda verilen ifadeleri "İslam inançlarına yönelik eleştiri ve saldırıları gidermek" başlığı altında toplamış olsak hangisi ya da hangileri dışarıda kalır?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I, II ve III
D) I ve IV
E) I, II ve IV

6. I. "Allah'ın rahmetinin izlerine bir bak: Toprağa ölümünün ardından nasıl can veriyor! İşte ölüleri diriltecek olan da O'dur. O'nun her şeye gücü yeter." (Rûm suresi, 50. ayet.)
II. "O'nun işaretlerinden biri de şudur: Sen arzı (ölmüş gibi) kupkuru görürsün; ama üzerine yağmur indirdiğimizde toprak canlanıp kabarr. Ona can veren, elbette ölümlere de can verir. O her şeye kâdirdir." (Fussilet suresi, 39. ayet.)
III. "Allah; O'ndan başka asla ilâh yoktur, diridir ve kayyûmdur." (Âl-i İmrân suresi, 2. ayet.)
IV. "İnsanlardan kimi vardır ki hiçbir bilgisi olmadığı hâlde Allah hakkında tartışmaya girer ve her azgın şeytanın ardına düşer." (Hac suresi, 3. ayet.)

Yukarıda verilen ayetlerden hangileri âlemin yaratılışına işaret etmektedir?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) II ve IV
E) III ve IV

7. Kelam genel olarak İslam inanç esaslarından bahseden bir ilim dalı olmakla birlikte âlimler kelamın konularını üç maddede ele almışlardır: tevhid, nübüvvet ve ahiret. Tevhid başlığı altında Allah'ın varlığı, birliği ve sıfatları ele alınır. Nübüvvet bahsinde peygamberlere iman, peygamberliğin gerekliliği ve ilahî kitaplara iman konusu işlenirken ahiret bahsinde ahirete iman, ahiretin varlığı ve aşamaları ele alınır.

- I. İnsan hayatı dünyada yaşadıklarından ibarettir, ölüm bir yok oluştur.
II. Allah insanlara akıl verdiğine göre başka bir uyarıcıya ihtiyaç yoktur. Akıl ile iyi kötü, doğru yanlış bulunabilir.
III. Allah evreni yaratıp kenara çekildi, insanların işlerine karışmaz.

Yukarıdaki inançlara mensup kişiler ile sırasıyla kelam ilminin hangi başlığı etrafında bir mücadele yürütülür?

- A) Tevhid-Nübüvvet- Ahiret
B) Tevhid- Ahiret- Nübüvvet
C) Ahiret-Nübüvvet- Tevhid
D) Nübüvvet- Ahiret-Tevhid
E) Ahiret- Tevhid- Nübüvvet

8. Kelam ilminin tefsir, hadis, fıkıh ve mezhepler tarihi gibi diğer İslami ilimlerle yakından ilişkisi vardır.

Aşağıdaki durumlardan hangisi kelam ilminin fıkıh ilmi ile olan ilişkisine örnek olabilir?

- A) Ayetlerin indiriliş sebebi üzerinde değerlendirme yapmak
B) Dinen sorumlu olanların davranışlarını hür iradeleri ile yaptıklarını ispat etmek
C) Varlık problemini akıl ve vahiy ile değerlendirmek
D) Zayıf hadislerin inanç konularında delil olup olmasını incelemek
E) Mezheplerin ortaya çıkışı ve tarihi süreçleri hakkında bilgi vermek

9. Kelam ilmi genel olarak İslam inanç esaslarından bahseden bir ilim dalı olduğuna göre aşağıdakilerden hangisi kelamın konuları arasında yer almaz?

- A) Allah'ın sıfatları
B) Cennet ve cehennem
C) Zekât verilecek kimseler
D) Peygamberliğin imkânı ve gerekliliği
E) Meleklerin özellikleri ve görevleri

10. Aşağıdaki ayetlerden hangisinde iman-bilgi ilişkisinden bahsedilmektedir?

- A) "Müminler ancak kardeşlerdir. Öyleyse kardeşlerinizin arasını düzeltin. Allah'a karşı gelmekten sakının ki size merhamet edilsin." (Hucurât suresi, 10. ayet.)
B) "Görmedin mi, Allah gökten su indirdi de onu yeryüzündeki kaynaklara ulaştırdı. Sonra onunla renkleri çeşit çeşit ekinler çıkarıyor..." (Zümer suresi, 21. ayet.)
C) "Andolsun, onlara, "Gökleri ve yeri kim yarattı?" diye sorsan, mutlaka, 'Onları mutlak güç sahibi, hakkıyla bilen (Allah) yarattı.' diyeceklerdir." (Zuhuruf suresi, 9. ayet.)
D) "Göklerde ve yerde ne varsa hepsi O'nundur. O, yücedir, büyüktür." (Şûrâ suresi, 4. ayet.)
E) "...De ki: 'Hiç bilenlerle bilmeyenler bir olur mu?' Ancak akıl sahipleri öğüt alırlar." (Zümer suresi, 9. ayet.)

11. Din, Allah tarafından insanları doğruya sevk etmek üzere vahiy yoluyla ve peygamberleri aracılığıyla gönderilen ilahi kurallar bütünüdür. Dinin iki temel kaynağı Kur'an ve sünnettir. Dinî yorum ise dinin hükümlerin uygulanması sırasında ortaya çıkan anlayış farklılıklarıdır. Kur'an'da ve sünnette varlığı ve manası kesin olan hususlarda dinî yorum oluşturulamaz.
- Verilen bilgilere göre din ve dinî yorum ile ilgili olarak hangisi söylenebilir?**

- A) Muhkem (anlamı açık ve net) ayetlerde dinî yorum yapılamaz.
- B) Kur'an ve sünnette yer almayan konularda dinî yorum yapılamaz.
- C) Müteşabih (anlamı kapalı) ayetlerde dinî yorum yapılamaz.
- D) Kur'an'daki tüm ayetler dinî yorum kapsamında değerlendirilir.
- E) Peygamberimizin (s.a.v.) sünnetleri dinî yorum kapsamına girmez.

12. Kur'an-ı Kerim'e göre âlemdeki bütün varlıklar gibi insanlar da Allah (c.c.) tarafından yaratılmıştır ve yaratılan varlıkların en şerefli insan kılınmıştır.
- Aşağıdakilerden hangisi insanların yaratılışı ile ilgili ayetlerden biri değildir?** olamaz.

- A) "Allah'ın rahmetinin izlerine bir bak: Toprağa ölümünün ardından nasıl can veriyor! İşte ölüleri diriltecek olan da O'dur. O'nun her şeye gücü yeter." (Rûm suresi, 50. ayet.)
- B) "Ey insanlar! Sizi bir tek nefisten yaratan ve ondan da eşini yaratan ve ikisinden birçok erkekler ve kadınlar üretilen Rabbinizden sakının..." (Nisâ suresi, 1. ayet.)
- C) "Sizi bir çamurdan yaratan, sonra ölüm zamanını takdir eden ancak O'dur. Bir de O'nun katında muayyen bir ecel (kıyamet günü) vardır. Siz hâlâ şüphe ediyorsunuz." (En'âm suresi, 2. ayet.)
- D) "Hani Rabbin meleklerle demişti ki: Ben kupkuru bir çamurdan, şekillenmiş kara balçıktan bir insan yaratacağım." (Hicr suresi, 28. ayet.)
- E) "Andolsun biz insanı, çamurdan (süzülüp çıkarılmış) bir özden yaratmış." (Mü'minûn suresi, 12. ayet.)

13. Peygamber Efendimizin vefatı sonrasında Müslümanlar arasında birtakım fikir ayrılıkları ortaya çıkmıştır. Bu ayrılıklar, kimi zaman bir ayet ve hadisin nasıl anlaşılması gerektiği konusunda iken kimi zaman siyasi sebeplerle. Büyük günah işleyen kimsenin durumu, Allah'ın ahirette görülmesi, Allah'ın sıfatları ve kader meselesi en çok tartışılan konular arasındadır. Diğer yandan halifenin kim olması gerektiği gibi aslında temel bir inanç konusu olmayan durumlar ise Müslümanlar arasında derin ayrılıklara sebep olmuştur. Buradan hareketle Müslümanlar arasındaki ayrılıkları dinî, siyasi ve sosyal ayrılıklar olarak ifade etmek mümkündür.

Aşağıdaki olay ve durumlardan hangisi Müslümanlar arasındaki dinî ayrılıklara örnek olabilir?

- A) Hz. Ali ile Hz. Muaviye arasında gerçekleşen Sıffin Savaşı
- B) Kur'an'ın mahlûk (yaratılmış) olup olmaması
- C) Hz. Ebu Bekir'in halife seçilmesi
- D) Hz. Ebu Bekir'in Hz. Ömer'i halife tayin etmesi
- E) İmamların Kureyş kabilesinden olması

14. Kalam ilminin tarihi süreci içinde en önemli kilometre taşlarından birisi Gazzâlî'dir (öl. 1111). Kalam ile felsefenin iç içe geçtiği bu dönemde Gazzâlî, İslam'a uymayan yönlerini eleştirmek amacıyla felsefeye ağırlık vermiş ve İslam dışı akımlarla mücadele edebilmek için mantık ilmini kelama dâhil etmiştir. Genel kabule göre, kalam ilmi Gazzâlî öncesi Mütakaddimîn Dönem olarak adlandırılırken, Gazzâlî sonrası Muteahhirîn Dönem olarak adlandırılır.

Yukarıdaki paragrafa göre kalam ilminin en önemli şahsiyetlerinden birisi olan Gazzâlî hakkında aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Gazzâlî mantık ilmini kelami görüşlerini desteklemek için kullanmıştır.
- B) Gazzâlî zamanında felsefi tartışmalar yoğun olarak yapılmaktadır.
- C) Gazzâlî, Ehl-i Sünnet kelamının en önemli temsilcisidir.
- D) Gazzâlî ile birlikte kalam ilmi yeni bir döneme girmiştir.
- E) Gazzâlî kalamcı olmasının yanında felsefe ve mantık ilmini bilmektedir.

15. I. İtikadi hükümlerin muhkem ayetler ve mütevatir hadislerle dayanması yani kesin olması gerekir.
II. İtikadi hükümlerin dayandıkları kaynakların anlamlarının açık ve anlaşılır olması gerekir.
III. İtikadi hükümler insanlar arasındaki hukuki ve sosyal ilişkileri düzenleyen hükümler olup temeli adalettir.
IV. İtikadi hükümler zamana, ortama ve kişilere göre değişmez. Hz. Âdem'den beri aynıdır.
V. İtikadi hükümler bir bütündür parçalanamaz. Yani bir kısmına inanıp bir kısmına inanmama olmaz.

İtikadi hükümler ile ilgili olarak hangisi yanlıştır?

- A) I
B) II
C) III
D) IV
E) V

16. Sena dinî yorumlarla ilgili bazı kavramların yer aldığı bir kavram haritası hazırlamış ve sınıfa getirmiştir.

I	Akaid	İslam inanç sistemini savunan ilim
II	Kelam	İslam inanç sisteminden tartışmaya girmeden özet olarak bahseden ilim
III	Fırka	Siyasin yorum farklılıkları ile ortaya çıkan oluşumlar
IV	Mezhep	İnanç ve ibadet konusundaki dinî yorumlar
V	İtikat	Dinin inanç alanı

Sena'nın kavram haritasında hangileri yer değiştirirse yanlışlık düzeltilmiş olur?

- A) I ile II
B) I ile III
C) II ile IV
D) II ile V
E) III ile V

17. Dört Halife Dönemi'ndeki siyasi tartışmalar ve iç savaşlar sebebiyle çok sayıda insan hayatını kaybetmiştir. Bu durum Müslümanlar arasında derin izler bırakmış ve yeni tartışmaları doğurmuştur.

Aşağıdakilerden hangisi iç savaşlar sonrasında ortaya çıkan itikadi tartışmalardan biridir?

- A) Adam öldürmek büyük günah olduğuna göre bu fiili işleyenlerin durumu nedir?
B) Ayet ve hadislerin inanç konularında delil olmasında temel ölçüt ne olmalıdır?
C) Felsefe ve mantık ilminin kelama dâhil olması faydalı mı zararlı mıdır?
D) Kur'an'ı anlamak ve yorumlamak için belirli düzeyde ilim sahibi olmak gerekli midir?
E) Müteşabih ayetlerin yorumunda takip edilmesi gereken metot ne olmalıdır?

18. İslam düşüncesinde yorum farklılıklarının başlıca sebepleri şunlardır:

- I. Dinî metinlerin lafızlarından kaynaklanan sebepler
II. Hilafet meselesi ve siyaset
III. Müslümanlar arasındaki iç savaşlar
IV. Yabancı din, kültür ve medeniyetlerin etkisi
V. İslam'ın insanlara tanıdığı fikir ve vicdan hürriyeti
VI. İnsanın düşünen varlık olması

Bunlardan hangisi "siyasi sebepler" olarak değerlendirilebilir?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) III ve V
E) IV ve VI

19. Aşağıda verilen ayetlerden hangisi âlemdeki düzen ve işleyişten (yasalardan) bahsetmektedir?

- A) “Şeytan onlara durmadan vaat eder, boş ümitler verir...” (Nisâ suresi, 120. ayet.)
- B) “Gerçekten biz, her şeyi bir ölçü ve dengede yarattık.” (Kamer suresi, 49. ayet.)
- C) “Ey insanlar! Şüphesiz Allah’ın vaadi gerçektir. Sakın dünya hayatı sizi aldatmasın...” (Fâtır suresi, 5. ayet.)
- D) “Allah yeri yaratıklar için var etti. Orada meyve(ler) ve salkımlı hurma ağaçları vardır.” (Rahmân suresi, 10-11. ayetler.)
- E) “De ki: ‘Ben dinimi Allah’a has kılarak sadece O’na ibadet ediyorum.” (Zümer suresi, 14. ayet.)

20. I. Namazın rekât sayıları ve nasıl kılınacağı akılla bilinir.
II. Akıl, farz ve haram gibi kesin hükümler koyamaz.
III. Akıl, vahiyden bağımsız olarak tek başına inanç ilkelerini belirleyemez.
IV. İbadetlerin şekli ve sayısı akılla belirlenir.
V. Akıl, gayba ait konularda vahiyden bağımsız yorum oluşturamaz.

Akıl ile ilgili olarak verilen durumlardan hangileri yanlıştır?

- A) I ve II
- B) I ve IV
- C) II ve III
- D) III ve V
- E) IV ve V

Dinler Tarihi

1. Aşağıdakilerden hangisi diğer dinleri objektif olarak inceleyen çalışmalar arasında sayılmaz?

- A) Tahkîku Mâ li'l-Hind
- B) Beyânü'l-Edyan
- C) El-Fark Beyne'l-Fırak
- D) El-Milel ve'n-Nihal
- E) Tahkîku Mâ li'l-Hind

2. Din, insan hayatında çok önemli rol oynayan, tarihin bütün devirlerinde ve bütün toplumlarda daima var olan evrensel ve köklü bir olgudur. Bütün varlıklar içerisinde sadece insana hitap eden ve insan için olan din, insanla birlikte var olmuş ve tarih boyunca varlığını sürdürmüştür.

Aşağıda dinin insan hayatındaki yeri ve önemi ile ilgili verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Yaratılıştan kaynaklanan ve insanın tarihi kadar eski olan sorulara, en doğru cevabı yalnızca din verebilir.
- B) Din, insanın peygamber ve kitaplar vasıtasıyla gelen bilgilerin öğretilmesi ile ortaya çıkan fitri bir duygudur.
- C) Din, içine düştüğü yalnızlık ve çaresizlik karşısında insana ümit, teselli ve güven sağlayan bir sığınaktır.
- D) Din, insanları doğruya, iyiye ve güzele iletme konusunda hukuki ve ahlaki ilkeler ortaya koyar.
- E) Din, vicdan duygusunu harekete geçirerek, insanı kötülükten alıkoymaya ve iyiliğe teşvik etmeye çalışır.

3. “Din, iyi bir hayata götüren vesiledir.” tanımı aşağıdaki disiplinlerden hangisine aittir?

- A) Teoloji
- B) Ahlaki
- C) Felsefe
- D) Psikoloji
- E) Sosyoloji

4. Aşağıdakilerden hangisi Allah Teala'nın Hz. Adem'den Hz. Muhammed'e kadar gönderdiği tüm dinlerin ortak adıdır?

- A) İslamiyet
- B) Hristiyanlık
- C) Yahudilik
- D) Haniflik
- E) Sabiîlik

5. Kur'an-ı Kerim'deki ayetler incelendiğinde Allah'ın varlığından çok birliği üzerinde durduğu görülecektir. Çünkü insanların çoğu O'nun varlığını inkâr etmekten ziyade O'na ortak koşmaktadır. Oysa Kur'an bizlere tevhid inancını emretmektedir. Tevhid, Allah'ın (c.c.) varlığına, birliğine, O'ndan başka ilah olmadığına, eşi ve benzeri bulunmadığına başlangıcının ve sonunun olmadığına inanmaktır. Allah'a ait sıfatlarda her çeşit ortağı reddetmek İslam dininin en önemli özelliğidir. Bu özelliğiyle İslam, hem puta tapıcılıktan hem de Yahudilik ve Hristiyanlık gibi tahrif edilmiş dinlerden ayrılır.

Yukarıdaki paragrafta tevhid inancının hangi özelliğinden bahsedilmemiştir?

- A) Allah'tan (c.c.) başka ilah yoktur
- B) Bütün peygamberlere iman etmek gerekir
- C) Allah'ın (c.c.) eşi ve benzeri yoktur
- D) Allah (c.c.) sıfatlarında tek tir
- E) Allah (c.c.) ezeli ve ebedidir.

6. Kur'an'da Ehl-i Kitap'la ilgili olarak verilen;

- I. Allah'ın (c.c.) ayetlerini inkâr ettikleri
- II. Hakla bâtılı karıştırdıkları
- III. İslam'ı benimsedikleri
- IV. Kendilerine verilen kutsal kitaba bağlı oldukları
- V. Peygamberlerini öldürdükleri
- VI. Müslümanları tevhid inancına davet ettikleri

bilgilerinden hangileri doğrudur?

- A) I, II ve III
- B) I, II ve V
- C) II, III ve V
- D) II, IV ve VI
- E) III, IV ve VI

7. Yahudilikte Tanrı tüm insanların yaratıcısı olmakla birlikte özel olarak İsrailoğullarının rehberi, koruyucusu ve kurtarıcısıdır. Onlar Tanrı'yı dolayısıyla mensup oldukları dini ve inancı sadece İsrailoğullarına ait kabul ederler. Bu yönüyle Yahve, sadece İsrailoğulları'nın tapınmakla yükümlü olduğu millî bir tanrı hüviyetindedir.

Bu metinde asıl vurgulanmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yahudilikte bir ve tek olan Tanrı'ya inanılır.
B) Yahudiler Tanrı'nın sıfatlarını kabul etmezler.
C) İsrailoğullarına göre Tanrı sadece onlara ait ve millîdir.
D) Yahudilikte Tanrı'ya iman etme şartı yoktur.
E) Tanrı, Yahudilere yeryüzünde topraklar vaad etmiştir.
8. Hristiyanlara göre Hz. İsa Tanrı'nın oğlu ve kelimidir. O bir tanrı olarak kendisini insanlığın kurtuluşu için feda etmiştir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi Hristiyan inançları arasında yer alır?

- A) Hz. İsa bir peygamber olarak Tanrı'dan vahiy almıştır.
B) Tevrat'ta geçen peygamberler gibi Hz. İsa da bir peygamberdir.
C) Tanrı'nın gönderdiği tek sahîh kutsal kitap İncil'dir.
D) Tanrı, insanları aslı günahattan kurtarmak için oğlunu feda etmiştir.
E) Hz. İsa çarmıha gerilerek ortadan kaldırmıştır.

9. Müslüman âlimlerin dini tanımlarken üç hususu göz önünde bulundurdıkları görülür.

Aşağıdakilerden hangisi bu hususlardan biri değildir?

- A) Dinin kaynağı Allah'tır (c.c.).
B) Dinin dünyaya ilişkin yönü vardır.
C) Din, vahiy kaynaklıdır.
D) Dinin ahirete ilişkin yönü vardır.
E) Dinin muhatabı insandır.

10. Bütün ibadetlerin esası Allah'ı (c.c.) zikir gayesi ise insanı Allah'ın (c.c.) rızasına ulaştırmaktır. İbadetlerde asıl olan Allah'a (c.c.) olan kulluğumuzu tam bir teslimiyet ve gönül rızasıyla ifade etmektir. İbadetler ilk bakışta kul ile Allah (c.c.) arasında kalan ve ferdin Yaratıcıya karşı duyduğu saygı, itaat ve tazimi simgeleyen birer davranış olarak görülse de kişilik eğitiminin, insan ilişkilerinin ve toplumsal yapının iyileştirilmesini sağlayan bir fonksiyonları da vardır. İbadetlerin çeşitlerini ve yerine getiriliş şekillerini incelediğimizde bireysel açıdan hem ruhun hem de bedeninin iyiliğini gözetmeye; toplumsal açıdan ise sosyal barışı temin etme yönünde katkıda bulunduklarını görürüz.

Paragrafa göre ibadetlerin asıl amacı nedir?

- A) Bireyin kendisini ve insani ilişkilerini geliştirmesi
B) Toplumsal düzenin sağlanması
C) Günahlara götüren zaaflardan kurtulmak
D) Hem ruhen hem de bedenen sağlıklı olmak
E) Allah'a (c.c.) olan bağlılığı göstermek

11. Hicri I. Yüzyılda Müslümanlar, Kur'ân'da Hristiyanlardan, Yahudilerden, Mecusilerden ve Sabîîlerden söz edilmesinden yola çıkarak diğer dinlere ilgi duymuşlardır. Bu sebeple de diğer dinlerin tarihlerini, ibadetlerini, inanç esaslarını, ahlaklarını ve diğer dinlere bakışlarını araştırmaya ve bu alanda eserler meydana getirmeye başlamışlardır. Fakat bu alan da yazılan ilk eserler Dinler Tarihi alanında Dinler Tarihinin objektiflik yasasına uymaması sebebiyle kabul görmemiştir.

Aşağıdaki Müellif-Eser eşleştirmelerinden hangisi yukarıda bahsi geçen eserler arasında yer almaktadır?

- A) İbn Hazm – Kitabu'l-Fasl fi'l Mile'l ve'l Ehvâi ve'n Nihal / Abdülkahir el-Bağdadi – el Fark Beyne'l Fırak
B) Ebu'l Meâli Muhammed bin Ubeydullah – Beyânu'l Edyan / Birunî – Tahkîku Mâli'l Hind
C) Abdülkahir el-Bağdadi – el Fark Beyne'l Fırak / Gazzali – Reddû'l Cemîl
D) Birunî – Tahkîku Mâli'l / Şehristânî – el Milel ve'n Nihal
E) Gazzali – Reddû'l Cemîl / Ebu'l Meâli Muhammed bin Ubeydullah – Beyânu'l Edyan

12. “Deyin ki: ‘Biz Allah’a, bize indirilene (Kur’an’a), İbrahim, İsmail, İshak, Yakub ve Yakuboğullarına indirilene, Musa ve İsa’ya verilen (Tevrat ve İncil) ile bütün diğer peygamberlere Rablerinden verilene iman ettik. Onlardan hiçbirini diğerinden ayırt etmeyiz ve biz ona teslim olmuş kimseleriz.” (Bakara suresi, 136. ayet.)

“İbrahim, ne Yahudi idi, ne de Hristiyan. Fakat o, Hanif (Allah’ı bir tanıyan, hakka yönelen) bir Müslüman’dı. Allah’a ortak koşanlardan da değildi.” (Âl-i İmran suresi, 67. ayet.)

Verilen ayet meallerinden aşağıdaki sonuçlardan hangisine ulaşamaz?

- A) Bütün peygamberler Allah’a (c.c.) inanmışlardır.
B) Hz. Musa ve Hz. İsa birer Müslüman’dı.
C) Allah’a (c.c.) ortak koşanlar Müslüman olamaz.
D) Hz. İbrahim bir Hanif olarak tevhid inancına sahipti.
E) Müslümanlar sadece Hz. Muhammed’e iman ederler.

13. Siyonizm: Yahudiliğin günümüzdeki en yaygın siyasi hareketidir. Kökleri 19. yüzyıla dayanır.

Ortodoks Yahudilik: Yahudilik içinde radikal kanadı temsil etmektedir.

Muhafazakâr Yahudilik: Reformistlerin Tevrat’ın beşer eliyle yazıldığı iddiasını kabul etmezler.

Buna göre;

- I. Dinî hükümlerin katı bir şekilde uygulanmasını savunurlar.
II. Tevrat’ın ilahî ilhamla yazdırılmış bir kitap olduğuna inanırlar.
III. Filistin’de bir Yahudi devleti kurma amacıyla ortaya çıkmışlardır.

Yargılarından hangisi Muhafazakâr Yahudilerin özellikleri arasında yer alır?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) II ve III

14. Kur’an-ı Kerim’de Allah (c.c.) katında tek geçerli dinin İslam olduğu belirtilmekle birlikte diğer dinlerin bir olgu olarak varlığı kabul edilmiştir. Diğer dinlere mensup insanların güzel davranışları övülürken kötü davranışları yerilmiştir. Müslümanların Ehl-i Kitap’ın düştüğü hatalara düşmemesi için onların dinlerini ve tarihlerini tanıması gereklidir.

Paragraftan çıkarılacak en kapsamlı yargı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Allah (c.c.) katında geçerli olan tek din İslam’dır.
B) Kur’an-ı Kerim’de başka dinlerden bahsedilmektedir.
C) Müslümanlar diğer dinleri tanıma konusunda mesafeli durmuştur.
D) Diğer dinleri öğrenmek Müslümanlar için faydalıdır.
E) Kur’an-ı Kerim’de güzel davranışlar övülmüştür.

15. Yahudiliğin diğer dinlerdeki gibi bağlayıcı inanç esasları yoktur. Yahudilik inançtan ziyade pratiği öne çıkaran bir dindir. Tevrat’taki ‘On Emir’ pek çok Yahudi âlimi tarafından Yahudiliğin temelini oluşturan prensiplerin özeti olarak kabul edilmiştir. Fakat söz konusu emir ve yasaklar birer iman esası olmaktan ziyade pratik hayata yönelik düzenlemeler içermektedir.

Bu paragrafın ana fikri nedir?

- A) ‘On emir’ Yahudiliğin inanç esaslarının özeti sayılır.
B) Yahudilikteki emir ve yasaklar iman esaslarını içerir.
C) Yahudilikte inanç konularından çok pratiği önem verilir.
D) Yahudiliğin inanç esasları herkes için bağlayıcı değildir.
E) Yahudilikte ‘On emir’ âlimler tarafından zamana göre değiştirilir.

16. Yahudilikte inanç esaslarını bugünkü şekliyle tespit eden kişi, Yahudi din bilgini Musa b. Meymûn'dur (ö. 1204). İbn Meymûn'un belirlediği 13 iman esası; Tanrı, peygamberlik, kutsal kitap, ilahî yargı, ahiret ve mesih inançlarından oluşur.

Buna göre hangisi Yahudilikteki peygamberlik inancı ile ilgili doğru bilgidir?

- A) Kutsal kitaplarda geçen tüm peygamberlere iman etmek gerekir.
- B) Yahudilikte peygamberlik Hz. İbrahim'le başlar, Hz. Musa'yla son bulur.
- C) Mûsâ'nın gelmiş ve gelecek bütün peygamberlerin en büyüğü olduğuna inanmak
- D) Yahudi inancına göre bütün peygamberler vahyi aracısız almıştır.
- E) Kur'an-ı Kerim'de peygamber oldukları bildirilen Hz. Davut ve Hz. Süleyman, Yahudiler tarafından da peygamber kabul edilir.
17. Kur'an'da din kavramıyla özel anlamda İslam, genel anlamda ise bütün dinler kastedilir. Buna göre Kur'an'da din iki anlamda kullanılmıştır. Biri mutlak din (objektif), diğeri ise değişken (sübjektif) dindir.

Aşağıda mutlak din ile ilgili verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Kur'an'ın Allah'a (c.c.) izafe ettiği, bütün peygamberlerin getirdiği dindir.
- B) Esas ve ilkeleri belli olup zaman ve mekâna göre özünde değişiklik olmayan dindir.
- C) Mutlak din, Allah'ın (c.c.) tarih boyu gönderdiği din olan İslam'ı ifade eder.
- D) Kur'an-ı Kerim'de mutlak dini anlatmak için "ed-din" kavramı kullanılmıştır.
- E) Allah'tan (c.c.) gelip insanların anlayışlarına göre dönüştürülmüş dinler de mutlak dindir.

18.

Katolik Kilisesi	Ortodoks Kilisesi
Dinî başkan papadır. Papa İsa'nın vekili, Petrus'un halefi, yanılmaz otoritedir.	Ortodoksluğun ruhani lideri patriktir. Patrik, papa gibi tek otorite değildir ve hata yapabilir.
Katolik Kilisesi, rahiplerin bekârlığını zaruri görmektedir.	Rahipler istedikleri takdirde evlenebilir. Ancak piskoposlar ve patrikler evlenemezler.
Boşanmak yasaktır.	Boşanmak serbesttir. Ancak belli şartlara bağlıdır.
Noel'i 25 Aralık'ta kutlarlar.	Noel'i 6 Ocak'ta kutlarlar.
Başlangıçtan günümüze kadar yapılan yirmi bir konsili ve onların aldıkları kararları kabul etmektedir.	Sadece ilk yedi konsil kararlarını kabul etmektedir.

Tablodan hareketle Hıristiyanlıktaki iki kilise hakkında söylenebilecek en kapsamlı yargı hangisidir?

- A) Kiliseler arasındaki en önemli ayrılık rahiplerin evlenmesi konusundadır.
- B) Kiliseler arasındaki görüş ayrılıklarında konsil kararları etkili olmuştur.
- C) Boşanmanın yasak olması veya zor şartlara bağlanması aile bağlarını güçlendirmiştir.
- D) Kiliselerin görüş ayrılıkları yüzeysel olmayıp oldukça derin ve kapsamlıdır.
- E) Dini otorite farklılığı (papa/patrik) kiliselerin ayrılmasının en temel sebebidir.

19. “Hâlbuki O, sizin için kulakları, gözleri ve gönülleri yaratandır. Ne kadar az şükrediyorsunuz! O, sizi yer-yüzünde yaratıp türetendir. Sadece O’nun huzurunda toplanacaksınız. O, diriltendir, öldürenidir. Gece ile gündüzün birbirini takip etmesi de O’na aittir. Hâlâ aklınızı kullanmıyor musunuz?” (Mü’minûn suresi, 78-80. ayetler.)

Verilen ayet mealleri İslam inanç esaslarından hangisine vurgu yapmaktadır?

- A) Allah’a (c.c.) iman
B) Kitaplara iman
C) Peygamberlere iman
D) Ahiret gününe iman
E) Meleklerle iman
20. I- Mahmud Es’ad bin Emin Seydişehirli – Tarih-i Edyan
II- Şehristanî – el Milel ve’n Nihal
III- Şemsettin Sami – Esatir
Yukarıda yer alan eserlerden hangisi 19.Yüzyılda modernleşmenin etkisiyle yazılmış olan eserlerden değildir?
- A) I – II – III
B) Yalnız II
C) I – III
D) I – II
E) II- III

İslam Kültür ve Medeniyeti

1. I. "Ve Âdem'e bütün isimleri öğretti..." (Bakara suresi, 31. ayet.)
II. "Şüphesiz Allah, adaleti, iyilik yapmayı, yakınlarla yardım etmeyi emreder; hayasızlığı, fenalık ve azgınlığı da yasaklar..." (Nahl suresi, 90. ayet.)
III. "... De ki: Hiç bilenlerle bilmeyenler bir olur mu! Doğrusu ancak akıl sahipleri bunu anlar." (Zümer suresi, 9. ayet.)
IV. "De ki: Hak geldi bâtil yıkılıp gitti! Zaten bâtil yıkılmaya mahkûmdur." (İsrâ suresi, 81. ayet.)
V. "Allah size, emanetleri mutlaka ehline vermenizi ve insanlar arasında hükmettiğiniz zaman adaletle hükmetmenizi emreder..." (Nisa suresi, 58. ayet.)

Yukarıdaki verilen ayetler İslam kültür ve medeniyetinin esaslarına göre ikiye ayrılmış ve sınıflandırılırsa kaç numaralı ayet dışarıda kalır?

- A) I
B) II
C) III
D) IV
E) V

2. I. İslam medeniyeti Hz. Muhammed (s.a.v.) ile olgunlaşmıştır.
II. Hz. Muhammed (s.a.v.) döneminde Mekke'deki dinî hayatta köklü değişimler olmuştur.
III. Hicretin ilk yıllarında Medine'deki bütün insanlar İslamiyet'i kabul etmiştir.
IV. Hz. Muhammed (s.a.v.) insanlar arasındaki sınıf ayrımını ortadan kaldırmıştır.
V. Hz. Muhammed (s.a.v.) ekonomik hayata müdahale etmemiştir.

İfadelerden doğru olanlara "D", yanlış olanlara "Y" yazıldığı zaman aşağıdaki sıralamalardan hangisi oluşur?

- A) Y-D-Y-D-Y
B) D-D-Y-D-Y
C) D-Y-D-Y-D
D) D-D-Y-Y-D
E) Y-Y-D-D-Y

3. I. Hz. Ömer (r.a.) döneminde Beytül-mal kurumsallaşmıştır.
II. Abbasiler döneminde Divanü'l-harac ve Divanü'l-ziya kurumları oluşturulmuştur.
III. Selçuklularda Divan-ı İstifa adlı yönetim kurulu oluşturulmuştur.

Yukarıda verilen bilgiler aşağıdaki başlıklardan hangisinin altında toplanabilir?

- A) İslam ve Toplum
B) İslam Toplumunda Sosyal Hayat
C) İslam Toplumunda İdari Yapı
D) İslam Toplumunda Ekonomik Hayat
E) İslam Toplumunda Kültürel Hayat

4. Fatih Sultan Mehmet'in yaptırdığı ve yetişen ulemanın Osmanlı ilim geleneğinde önemli eserler bıraktığı medrese hangisidir?

- A) Diyoğend Medresesi
B) Mustansırıyye Medresesi
C) Nizamiye Medresesi
D) Sahn-ı Seman Medresesi
E) Süleymaniye Medresesi

5. İslam medeniyeti fert ve topluma büyük önem verir. Bu nedenle gerek bireysel gerekse toplumsal madda birçok ilkeler ortaya koymuştur.

Buna göre;

- I. İslamiyet kişinin duygu, düşünce ve davranışlarında dengeli olmasını esas alır.
II. İslamiyet asabiyyet yerine tevhid inancını esas alır.
III. İslamiyet kardeşlik medeniyetidir.
IV. İslam insanın din, can, mal ve akıl gibi temel değerlerini koruma altına almıştır.

İlkelerinden hangileri İslamiyet'in topluma verdiği önemi gösterir?

- A) I ve II
B) II ve III
C) III ve IV
D) I, III ve IV
E) I, II, III ve IV

6. – Ashab-ı suffede eğitim öğretim faaliyeti yapması
– Müslümanlar arasında kardeşlik sözleşmesi yapması
– Yahudilerle barış antlaşması yapması
– Bazı sahabilerden yabancı dil öğrenmelerini istemesi
– Fethedilen yerlerdeki kültürel mirasa zarar verilmemesini istemesi

Peygamberimizin bu faaliyetleri aşağıdakilerden hangisi ile ilişkilendirilebilir?

- A) İslam kültür ve medeniyetine katkıları
B) Yabancı dil öğrenmeye verdiği önem
C) Eğitim ve öğretime verdiği önem
D) Sosyal ilişkiler konusundaki hassasiyeti
E) Savaş yerine barışa verdiği önem

7. **Aşağıdakilerden hangisi Müslümanların dünya bilim tarihine katkıları arasında değildir?**

- A) İlmî birikimin korunup devamlılığının sağlanması
B) İlimlerin her yönden gelişmesi
C) İlimlerin yeryüzündeki coğrafi yayılımı
D) İslam dünyasındaki gelişmelerin X. yüzyıldan itibaren Avrupa'ya aktarılması
E) Yeni ilim dallarının, buluşların ve eserlerin ortaya konması

8. I. Şehirleşme
II. Yazının kullanılması
III. Siyasî ve toplumsal teşkilatlanma
IV. Ekonomik alandaki gelişmeler
Yukarıda verilen açıklamalardan hangileri medeniyet kavramı ile ilgilidir?

- A) I, II ve III
B) I, II ve IV
C) I, III ve IV
D) II, III ve IV
E) I, II, III ve IV

9.

Veren açısından	Alan açısından	Mal ve servet açısından	Sosyo-Ekonomik açıdan
Kulluk bilincini diri tutar.	Alan veren açısından gönül köprüsü kurar.	Temizler.	Sevgi barış iklimi oluşturur.
Cimrilik hastalığından korur.	İhtiyacını karşılar.	Bereketlendirir.	Zenginden fakire gelir akışını sağlar.
Mal sevgisinin gönlü işgal etmesini engeller.	Kin ve haset ateşini söndürür.	Faniyi ebedi kılar.	Fakirliğe çözüm bulur.

Tabloda İslam medeniyetinde ekonomik düzeni belirleyen esaslardan hangisinden bahsedilmektedir?

- A) İnfak
B) Sadaka
C) Zekât
D) İsâr
E) Hisbe

10. Bir inanç sistemi olarak İslamiyet; İslam kültür ve medeniyetinin kaynağıdır. Bu medeniyet Hz. Âdem'le (a.s.) başlayıp Hz. Muhammed'e (s.a.v.) kadar vahiyle şekillenmiştir.

Bu bilgilere göre;

- I. İslam medeniyetinin şekillenmesinde peygamberlerin önemi büyüktür.
II. İslam medeniyetinin şekillenme aşamalarında peygamberler aynı kaynaktan bilgi almışlardır.
III. İslam medeniyeti şekillenme sürecinde bazen kesintiye uğramıştır.

yargılarından hangisine/hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
B) I ve II
C) I ve III
D) II ve III
E) I, II ve III

11. "Abbasiler Dönemi'nde Çin üzerinden gelen kâğıt imalatının öğrenilmesi, kitap yazımını kolaylaştırmıştır. VIII. yüzyılın sonlarına doğru Bağdat'ta bir kâğıt imalathanesinin kurulması, telif faaliyetlerinin artmasına ve kitap ticaretinin yaygınlaşmasına vesile olmuştur. Bağdat, Şam, Kahire ve Basra gibi şehirlerde kitap çarşıları kurulmuştur."

(bk.İsmail

Erünsal, "Kütüphane", DİA. C27, s. 11.- 75.)

Metinde bahsedilen kitap çarşılarının adı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ferrâşlar
B) Hizânetü'l-Hikme
C) Mücellitler
D) Münâville
E) Sûku'l-Verrâkîn
12. İslamiyet'in insana değer vermesiyle oluşan toplum, İslam kültür ve medeniyetinde çok önemli yere sahiptir. İslamiyet'in geniş coğrafyalara yayılmasıyla İslam toplumunun bünyesi etnik yapı ve inanç yönünden çeşitlenmiştir. Müslümanlar farklı kültür ve medeniyetlerle karşılaşmayı, beşeri bir zenginlik olarak değerlendirmiştir. Müslüman, Yahudi, Hristiyan, Arap, Türk, Acem; hür, mevali, köle, zengin, fakir, kuvvetli, zayıf, kadın, erkek, genç ve ihtiyar gibi farklı sosyolojik gruplardan oluşan toplumda herkese adil davranılmıştır. Bütün bunlar İslam toplumunun oluşmasında ve gelişmesinde rol oynamıştır.

Yukarıdaki paragraf sebep-sonuç ilkeleri çerçevesinde düşünüldüğünde aşağıdakilerin hangisi doğru olur?

	Sebeup	Sonuç
A)	İslam'ın topluma değer vermesi	Diğer toplumların İslam'dan etkilenmeleri
B)	İslam'ın insana değer vermesi	İslam'ın bütün toplumları egemenliğine alması
C)	İslam'ın topluma değer vermesi	Toplumdaki statü farkının ortadan kalkması
D)	İslam'ın insan ve toplumu yüceltmesi	İslam toplumunun kısa zamanda eserler ortaya koyması
E)	İslam'ın insana değer vermesi	İslam toplumunun oluşması ve gelişmesi

13. Müslüman toplumu oluşturan fertler arasındaki yardımlaşma ve dayanışma ruhuna dayalı bağlılık, bir vücudun organları arasındaki irtibat gibidir. Muhtaç insanların ve mağdur edilen grupların mağduriyetinin giderilmesi Müslümanlar üzerine yüklenmiş bir borçtur.

Buna göre İslam toplumunda yardımlaşma ve dayanışma ilkesi göz önüne alındığında aşağıdakilerden hangisi bu ilkeyi desteklemez?

- A) Müslümanlar iyilik ve takva üzerine yardımlaşmaya davet edilir.
B) İhtiyaç sahiplerinin gözetilmesinde aile fertleri, akrabalar, komşulardan başlanması esastır.
C) Çalışma gücü olmayan fakir ve yetimlerin temel ihtiyaçları toplum tarafından karşılanır.
D) Müslüman toplumunda çıkar beklentisi olmadan yardımlaşma esastır.
E) İslamiyet'te ben merkezli bir anlayış hâkimdir.

14. Aşağıdakilerden hangisi müslümanların değişen şartlar karşısında ürettiği çözümlerle ilgili yanlış bilgi içermektedir?

- A) Beytül Hikme adıyla Bağdat'ta kurulan araştırma kütüphanesi ve tercüme merkezinde çeşitli dillerden eserler tercüme edilmiş değerlendirilip güncellenerek hayata uygulanmıştır.
B) Harran, İslam'ın ilk dönemlerinden itibaren ilmî çalışmaların merkezi hâline gelmiştir.
C) İslam âlimleri İhsau'l-Ulum denilen çalışmalarla ilimleri tasnif ederek metodoloji geliştirmeye önem vermişlerdir.
D) Tübingen'de kütüphanesi, tercüme evi, rasathanesi bulunan, Hintli ve Yunanlı doktorların görev yaptığı bir tıp okulu bulunmaktaydı.
E)) Matematikte Hint rakamlarının yaygın olarak kullanılışının ve günümüz farmakolojisinin (kimyasal eczacılık) ilk kâşifleri Müslüman âlimlerdir.

15. I. Bir toplumun ya da bütün toplumların geçmişten geleceğe taşıdıkları uygarlıktır.
II. Bir toplumun kendisidir.
III. Bir insan ve toplum teorisidir.
IV. Bir dizi sosyal süreçlerin toplamıdır.

Yukarıda bazı özelliklerinden bahsedilen kavram verilen tanımlardan hangisi ile ilişkilendirilemez?

- A) Kültürün yükselmesiyle oluşan ve evrensel nitelik taşıyan olgudur.
B) Toplumsal olarak öğretilip yeni kuşaklara aşılan davranışlardır.
C) Bir milletin dinî, ahlaki, hukuki, iktisadi, lisani, akli birikimlerinin bütünüdür.
D) Bir toplumun dininin vücut bulmuş şeklidir.
E) İnsanın kendini ve tabiatı idare etme yoluyla meydana getirdiği eserlerdir.

16. Kültür ve medeniyet; dinî, siyasi, sosyal, ekonomik, ilmî ve sanatsal alanlardaki gelişmelerle zaman ve mekân içerisinde oluşur. Medeniyetler, kendilerine özgü esaslar sayesinde birbirlerinden ayırt edilirler.

Buna göre;

- I. Tevhid
II. Yerellik
III. Evrensellik
IV. Özgünlük
V. İlmîlik

esaslarından hangileri İslam kültür ve medeniyetine özgüdür?

- A) I ve III
B) I, III ve IV
C) II, III ve V
D) II, IV ve V
E) I, II, III, IV ve V

17. Hz. Peygamber (s.a.v.) döneminde davalar Kur'an hükümleri çerçevesinde bizzat Hz. Peygamber (s.a.v.) tarafından çözüme kavuşturuluyordu. Bu dönemin hukuki alanda en önemli gelişmesi Medine Vesikası'dır. Bu vesika ile bireylerin ve hatta kabilelerin kendi haklarını kendilerinin koruması usulü kaldırılmış, ihtilafların çözümünde merkezî otorite yetkili kılınmıştır.

Yukarıdaki paragrafta İslam kültür ve medeniyetinin yönetim esaslarından hangisi üzerinde durulmaktadır?

- A) Adalet
B) Meşruiyet
C) İstişare
D) Liyakat
E) Emanet

18. Hz. Peygamber (s.a.v.), insanların en cömerdiydi. Temel ihtiyacından fazlasını daima muhtaçlara dağıtırdı. O, cimrilikten sakınılması gerektiğini, çünkü cimrilüğün helak edici olduğunu ifade etmiştir. Başkasını düşünmeyen, yalnızca kendini değerli gören, kendi menfaatini önceleyen bireyciliğin ve cimrilüğün, insan tabiatına aykırı olduğunu bildirmişti.

Yukarıda verilen paragrafta hangi değerden bahsedilmektedir?

- A) Takva
B) Merhamet
C) İsâr
D) İhsan
E) İhlas

19. İslam şehirlerinde cami herkesin kolay ulaşabilmesi, herkese eşit mesafede olması için merkezde yapılmış ve bu durum şehrin maddi ve manevi gelişimini olumlu etkilemiştir. Camiler ibadet mahalli olma yanında eğitimin yapıldığı, şehrin önemli güncel haberlerinin konuşulduğu, tartışıldığı, aynı zamanda büyük sivil toplantıların yapıldığı yerler olmuştur.

Camilerin şehrin merkezinde yapılması İslam medeniyetinin temel esaslarından hangisi ile ilgilidir?

- A) Evrensellik
- B) İlmîlik
- C) Meşruiyet
- D) Tevhid
- E) Hürriyet

20. Aşağıdakilerden hangisi İslamiyet'in fert ve topluma verdiği önemi ifade etmez?

- A) İslam ırk ve renk ayrımına son vermiştir.
- B) İslam soy üstünlüğüne ve bununla övünmeye son vermiştir.
- C) İslam kişiye fikir ve vicdan hürriyeti vermiştir.
- D) İslam; can, akıl, din, mal ve nesli güvence altına almıştır.
- E) İslam devlet yönetiminde yalnızca Müslümanlara görev vermiştir.

Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi

1. – - - - İnsanın, düşünce ve davranışlarıyla olgun bir hâle gelmesi anlamına gelir.
– - - - İnsanın hataya düşüp utanılacak şeyler yapmasını önleyen, yerinde ve ölçülü davranmasını sağlayan meleke, söz ve davranışlardaki ölçülülük, her hususta haddini bilip sınırı aşmama anlamına gelir.

Verilen boşluklara sırasıyla gelmesi gereken kavramlar aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sufi - Tövbe
B) İnsan-ı kâmil - Edep
C) Musahip - Cem
D) Abdal - Semah
E) Derviş - Ahlak

2. **Aşağıdakilerden hangisi tasavvufi yorumlardan biri değildir?**

- A) Rifailik
B) Kadirilik
C) Maturidilik
D) Yesevilik
E) Mevlevilik

3. I. Matematikte 0 (sıfır) ilk defa Müslüman bilim adamlarınca kullanılmıştır.

II. Harezmi logaritmayı geliştirmiş ve sıfırlı ondalık sayıyı bulmuştur.

III. İbnu'l-Heysem ve Hâzinî dört ve beş bilinmeyenli denklemlerin çözümünü bulmuşlardır.

Müslümanların matematik alanında yaptıkları çalışmalarla ilgi yukarıda söylenenlerden hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve III
D) II ve III
E) I, II ve III

4. **Aşağıdakilerden hangisi İslam medeniyetinde eğitim ve bilim kurumu olarak işlev görmüş yapılardan biri değildir?**

- A) Daru'l-Erkam
B) Daru'l-Hadis
C) Daru'l-Hikme
D) Daru'l-Kurra
E) Daru'n-Nedve

5. I. **Müslümanların coğrafya alanında yaptıkları öncü çalışmalarla ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?**

A) Belhî 15. yüzyılda Amerika kıtasını gösteren dünya haritası çizmiştir.

B) Piri Reis ve Seydi Ali Reis'in çizdikleri haritalar sonraki coğrafyacılar için yol göstermiştir.

C) Uluğ Bey ve Kâtip Çelebi coğrafya alanında kalıcı eserler meydana getirmişlerdir.

D) Pusulanın icadı, el-Avffî'nin 1232 tarihli eserlerinde ele alınmıştır.

E) Evliya Çelebi'nin Seyahatnamesi dönemi ile ilgili kıymetli coğrafi bilgiler verir.

6. **Aşağıdakilerden hangisi İslam dininin, bilimsel çalışmalarda gözetildiği ahlaki ilkelere uygun işlerden biri değildir?**

A) Mabetlerin varlığını ispat için arkeolojik kazılar yapmak

B) İnsanlığın faydasına olacak bir icat yapmak

C) Yunan filozoflarının hayatlarını incelemek

D) Teknolojik gelişmeleri takip etmek

E) Kitle imha silahları üretmek

7. "Kim Allah'a ve Peygamber'e itaat ederse, işte onlar, Allah'ın kendilerine nimet verdiği peygamberlerle, siddıklarla, şehitlerle ve salihlerle (iyi kimselerle) birlikte dirler. Bunlar ne güzel arkadaşlardır." Nisa Suresi, 69.ayet)

Aşağıdakilerden hangisi ayette altı çizilen ifadenin kapsamına girmez?

- A) Şehitler
- B) Sadıklar
- C) Yöneticiler
- D) Salihler
- E) Nebiler

8. Hacı Bektaş-ı Veli aşağıdaki tasavvufi akımlardan hangisinin görüşlerini benimseyerek kendi düşüncesini geliştirmiştir?

- A) Yesevilik
- B) Kadirilik
- C) Rifaîlik
- D) Nakşilik
- E) Mevlevilik

9. Orta Asya Türklerinin din ve tasavvuf hayatında derin etkiler bırakan, Türkistan'ın piri diye ünlenen mutasavvıf ve şairdir. Buhara'da ünlü âlim Yusuf Hamedanî'den ders almıştır. Kur'an ve sünneti temel alan bir anlayışa sahiptir. Eserlerinde insanların anlayabileceği sade bir dil kullanmıştır. En tanınmış eseri Divan-ı Hikmet adlı kitabıdır.

Bu parçada sözü edilen mutasavvıf aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yunus Emre
- B) Mevlâna
- C) Hacı Bayram Veli
- D) Ahmed-i Hani
- E) Ahmet Yesevi

10. "Kim Allah'a ve Peygambere itaat ederse, işte onlar, Allah'ın kendilerine nimet verdiği peygamberlerle, siddıklarla, şehitlerle ve salihlerle (iyi kimselerle) birlikte dirler. Bunlar ne güzel arkadaşlardır." (Nisâ suresi, 69. ayet.)

Bu ayetten hareketle aşağıdaki yargılardan hangisine varılamaz?

- A) Allah'a ve peygamberine itaat edenleri, Allah kıyamet gününde mükâfatlandıracaktır.
- B) Ahirette peygamberler, şehitler, siddıklar ve salih kimselerin makamları yüksek olacaktır.
- C) Kur'an-ı Kerim Allah'a karşı gelmekten sakınanlar için yol göstericidir bir kitaptır.
- D) Allah'a ve Peygamberine itaat edenler ahirette sevdikleriyle beraber olacaktır.
- E) Cennete gidebilmek için Allah'a ve peygamberine itaat etmek şarttır.

11. I. Daru'l-Erkam

II. Suffe

III. Mescit

IV. Mektep

V. Daru'l-Kurra

VI. Daru'l-Hadis

Yukarıda verilen yapılardan hangileri Hz. Muhammed (s.a.v.) zamanında eğitim kurumu olarak işlev görmüştür?

- A) I, II ve III
- B) II, III ve IV
- C) III, IV ve V
- D) IV, V ve VI
- E) I, V ve VI

12. • Hicri 5. asırdan itibaren başta Bağdat, Semerkant, Mısır ve Konya olmak üzere onlarca merkezde yükseköğretim faaliyetleri yürüten medreseler kurulmuştur.
- Medreselerde Müslüman talebelerin yanında gayrimüslim öğrenciler de eğitim almış; dinî ilimlerle birlikte fen bilimleri de okutulmuştur.

Bu öncüller medreselerle ilgili aşağıdakilerden hangisinin ispatı için kullanılamaz?

- A) Medreselere önem verildiğinin
- B) Öncelikli olarak Anadolu'da geliştiğinin
- C) Eğitime önem verildiğinin
- D) Fen bilimlerine önem verildiğinin
- E) Dinî ilimlere önem verildiğinin

13. Ben insanların kusurlarını gören gözümü kör ettim.

Sen de onlara benim gibi iyi gözle bak.

Mevlâna Celaleddin Rumî

Mevlâna'nın bu şiirinden hareketle aşağıdakilerin hangisine ulaşamaz?

- A) Mevlâna başkalarının kusurlarını görmeyi terketmiştir.
- B) İnsanların hatalarını görmememiz, bağışlayıcı olmamız gerekir.
- C) "Yaratılanı hoş gör, Yaratandan ötürü" ifadesiyle benzerlik göstermektedir.
- D) Gözümü kör ettim ifadesi mecazi bir anlam taşımaktadır.
- E) Başkaları için insanın kendisine zarar vermesi doğru değildir.

14. Gençlik, yiğitlik, cesaret ve cömertlik teşkilatı anlamına gelir. Herhangi bir mesleği olmayan işsiz gençlere bir meslek öğretme amacı güdülür. İnsanların ahlaklı ve cömert olmaları hedeflenir. Bu yapı içindeki gençler yoksula yardım etmiş ve Allah'ın rızasını kazanmak için mücadele etmişlerdir. Bu da insanların İslam'la tanışmalarında ve Anadolu'nun Müslümanlaşmasında etkili olmuştur.

Parçada hakkında bilgi verilen teşkilat aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Fetih
- B) Ashab-ı Suffe
- C) Ahilik
- D) Fütüvvet
- E) Hilfü'l- Fudûl

15. I. Rasathaneler astronomik gözlemler yapmak için kurulmuş yapılardır.

II. Tam teşkilatlı ilk büyük rasathane 1259'da kurulan Merâğa Rasathanesi'dir.

III. Modern dönemde rasathanelerin yerini tamamen uydular almıştır.

İslam toplumunda bir eğitim ve bilim merkezi olarak yer almış bulunan rasathaneler ile ilgili ifadelerden hangileri yanlıştır?

- A) Yalnız II
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) II ve III

16. Asıl adı Numan b. Sabit'tir. İslam'da hukuki düşüncenin ve içtihat anlayışının gelişmesinde önemli payı vardır. Ehl-i sünnet inanç sisteminin oluşmasına zemin hazırlayan âlimlerdendir. En önemli eseri Fıkhul-Ekber'dir. Bu eser Osmanlı Medreselerinde uzun yıllar ders kitabı olarak okutulmuştur.

Bu parçada sözü edilen âlim aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İmam Şâfii
- B) İmam Eş'ari
- C) İmam Ebu Hanife
- D) İmam Maturidi
- E) İmam Ahmet b. Hanbel

17. Meşhur mutasavvıflardan Hasan Basrî, tasavvuf ehlinin doğru sözlülük, ahde bağlılık, yakınlarla ilişkiyi kesmemek, yoksullara merhamet etmek, gurur ve kibirden arınmışlık, insanlarla iyi geçinme, güzel huy gibi ahlaki faziletlerle tanınabileceğini belirtmiştir.

Aşağıdaki ayetlerden hangisi Hasan Basrî'nin saydığı ilkelerle doğrudan ilgili değildir?

- A) "İnsanların bizzat kendi işledikleri yüzünden karada ve denizde düzen bozuldu..." (Rum suresi, 41. ayet.)
- B) "...Ana babaya, akrabaya, yetimlere, yoksullara, ... iyilik edin..." (Nisâ suresi 36. ayet.)
- C) "Bizim ayetlerimize ancak, ... kibirlenmeksizin Rablerine hamd ederek tespih edenler inanırlar." (Secde suresi, 15. ayet.)
- D) "Antlaşma yaptığınız zaman, Allah'ın ahdini yerine getirin ve Allah'ı üzerinize şahit tutarak, pekiştirdikten sonra yeminleri bozmayın." Nahl suresi, 91. ayet.)
- E) "Sen elbette yüce bir ahlak üzeresin." (Kalem suresi, 4. ayet.)

18. Müslüman âlimlerin tıp alanında yaptıkları çalışmalar ile ilgili aşağıda söylenenlerin hangisi yanlıştır?

- A) İbn Sîna, "el-Kanun fi't-Tıb" adlı eseri yazmıştır.
- B) Kan dolaşımı İbnu'n-Nefis tarafından keşfedilmiştir.
- C) Ameliyatlarda anestezi ilk defa Müslüman hekimlerce kullanılmıştır.
- D) Müslüman bilim adamları ilk kalp naklini gerçekleştirmişlerdir.
- E) Fatih Sultan Mehmet'in hocası Akşemseddin bir tıp âlimidir.

19. Mutasavvıflara göre tasavvufun gayesi; Hakkın rızasını kazanmak için nefsi temizlemek ve güzel ahlak sahibi olmaya çalışmaktır. Sufiler, tasavvufi hayatta ibadet, zikir gibi faaliyetler kadar ahlaki faaliyet ve faziletlerin de önemli bir yeri olduğunu belirtmişlerdir. Tasavvuf döneminin önemli isimlerinden Ebü'l-Hüseyin en-Nûrî'ye (ö. 908) göre, tasavvuf ne birtakım merasimler ne de bir bilgi yığındır; tasavvuf yalnızca ahlaktır.

Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisi kesinlikle söylenemez?

- A) Tasavvufun temel gayesi Hakkın rızasını kazanmaktır.
- B) Allah'ın rızasını kazanmak güzel ahlaklı olmayı gerektirir.
- C) Mutasavvıflar ibadetlere önem vermemişlerdir.
- D) Ebü'l-Hüseyin en-Nûrî mutasavvıftır.
- E) Tasavvufi düşüncede birtakım merasimlere de yer verilir.

20. Tasavvufun birçok tanımı yapılmıştır. Bu tanımlardaki ortak noktaların başında nefsi arındırmak ve Allah’a yaklaşmak gelir.

Buna göre aşağıdaki ayetlerden hangisinin tasavvufun oluşumuna etkisi olmuştur?

- A) “Biz her şeyi bir ölçüye göre indiririz.”
(Hicr suresi, 21. ayet.)
- B) “Nefsini kötülüklerden arındıran kurtuluşa ermiştir.” (Şems suresi, 9. ayet.)
- C) “Kalemle yazmayı öğretti.” (Alak suresi, 4. ayet.)
- D) “Hiç bilenlerle bilmeyenler bir olur mu?”
(Zümer suresi, 9. ayet.)
- E) “Şüphesiz Allah, daima üstündür, çok bağışlayandır.” (Fâtır suresi 28. ayet.)